

Quick scan ecologie

Twuyvermolen te Sint Pancras

Versie 13 maart 2017

Samenvatting

Voor de locatie Twuyvermolen te Sint Pancras worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is de bouw van een bijgebouw ten behoeve van de molen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Beoordeeld of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat afdoend onderzoek naar beschermde soorten niet noodzakelijk is. Mits de oever onveranderd blijft. Als blijkt dat er werkzaamheden gepland staan aan de oever is een afdoend onderzoek naar het voorkomen van waterspitsmuis noodzakelijk.

Om te voorkomen dat amfibieën de oever op komen en daardoor in het bouwterrein terecht komen is het belangrijk om de oever voor kikkers en salamanders zo onaantrekkelijk mogelijk te maken. Door de oever en het gebied tot drie meter van de oever zo kort mogelijk te maaien met een handmaaier en zo kort mogelijk te houden, wordt het grasland onaantrekkelijk voor kikkers en salamanders. Zo kan worden voorkomen dat deze dieren op de bouwplaats terecht komen.

Er is geen vergunning of ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig of een verklaring van geen bedenkingen voor het voornemen.

Inhoud

- 2 — Aanleiding
- 3 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 4 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 7 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 9 — Conclusie en advies
- 9 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	DVUA
Projectnummer	17.017
Datum	13 maart 2017
Auteur	N. Hemmers
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
Tel 06 - 27564247
E-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

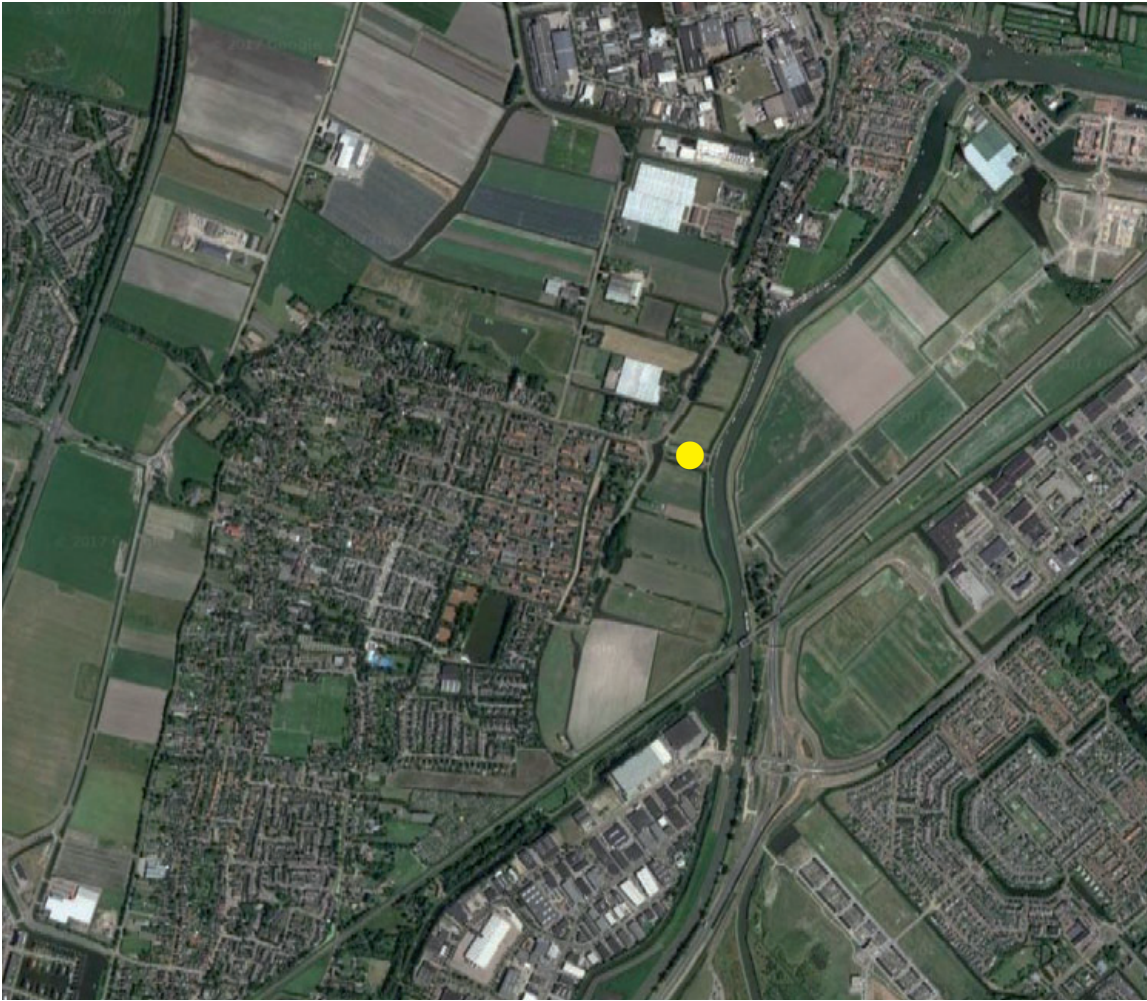
H 01

Aanleiding

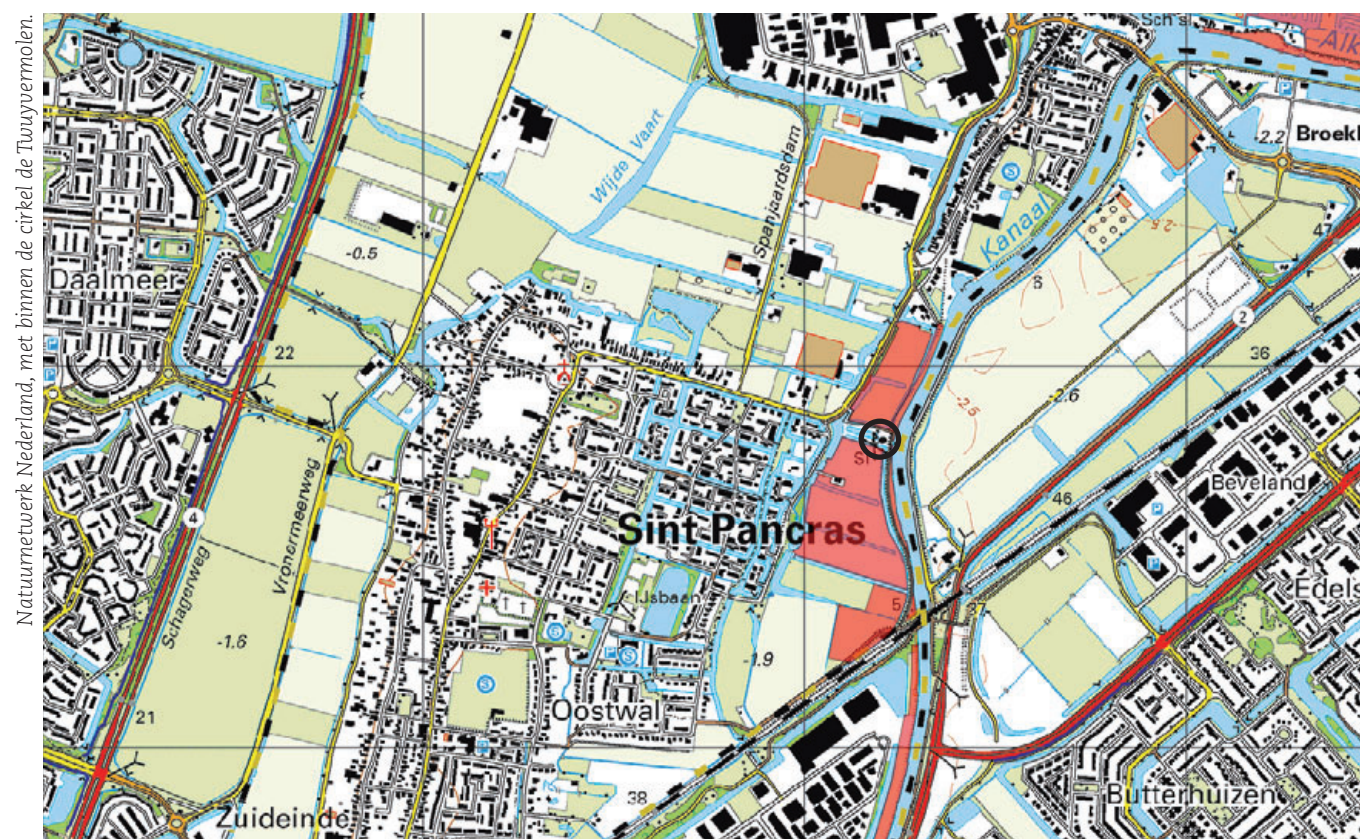
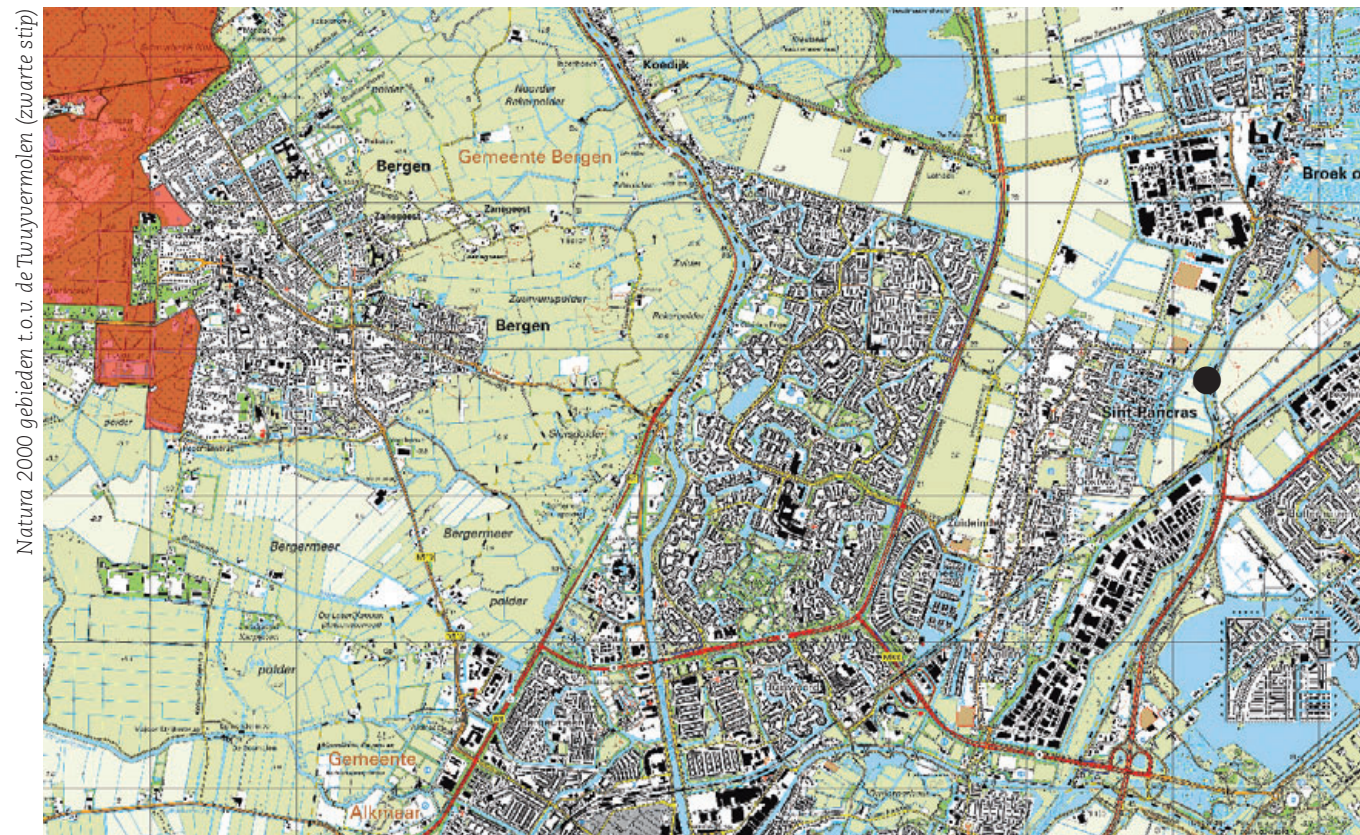
Voor de locatie Twuyvermolen te Sint Pancras worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is de bouw van een bijgebouw ten behoeve van de molen. Dit bijgebouw zal gebouwd worden op het grasveld aan de noordwest kant van het terrein. Voor de beoogde functiewijziging wordt een planologische procedure voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Om een goed oordeel te kunnen geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 8 februari 2017 door een ecooloog van Els & Linde een bezoek gebracht aan het plangebied. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij wordt gezocht naar sporen van dieren en wordt op basis van begroeiing en opbouw van het landschap geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken een effect kunnen veroorzaken.

Globale ligging van de planlocatie.

H 02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

De planlocatie ligt net buiten de bebouwde kom van Sint Pancras aan de Oosterdijk. Het betreft het perceel naast de Twuyvermolen. De Twuyvermolen is verbouwd tot woonhuis en wordt sindsdien bewoond. De eigenaren willen op het perceel aan de westkant van de molen een educatief centrum bouwen.. Het energiehuisje dat achter de schuur staat zal worden verwijderd. Het perceel waar het educatief centrum zal worden gebouwd is momenteel een onbebouwd grasveld.

Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand van de planlocatie. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het Noordhollands Duinreservaat op 6,8 km afstand van de planlocatie. Gebieden die zijn aangewezen als het Natuurnetwerk Nederland (NNN) liggen op korte afstand van de planlocatie. De Twuyvermolen en het erf vallen buiten het Natuurnetwerk, dat geen externe werking kent.

Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat

Het Noordhollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen ontstaan is als gevolg van een samenloop van geologische, geomorfologische en klimatologische omstandigheden en menselijk handelen. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijk geheel van duinen met natte en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het ligt op de overgang van de kalkrijke naar de kalkarme duinen. Het reservaat behoort in zijn algemeenheid tot de kalkrijke duinen; er is echter een verloop in kalkrijkdom te zien. Het meest noordelijke stuk, ten noorden van Bergen aan Zee, is, evenals het aangrenzende gebied Schoorlse duinen, kalkarm. De vegetatie weerspiegelt de kalkgehalten in de bodem: in het uiterst noordelijke deel komen kalkarme vegetaties met kraaiheide, kruipwilg, buntgras en dergelijke voor, ten zuiden van Bergen aan Zee overgaand in kalkrijke duingraslanden met duinsterretje en zeedorpenvegetaties, zoals bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee. Een aanzienlijk deel van het gebied is bebost met naaldbos en loofbos, die voor een deel zeer oud zijn.

Natuurnetwerk Nederland

Met het Natuurnetwerk Nederland wordt een netwerk van gebieden vorm gegeven. Gebleken is dat planten en dieren in zo'n netwerk meer kans op overleven hebben dan in afzonderlijke en geïsoleerd liggende gebieden. Het netwerk bestaat uit kerngebieden en verbindingzones.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen zwaardere beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een inschatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 8 februari 2017 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 9 februari 2017 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie.

Bronnen

Uit de gegevens uit digitale bronnen en provinciale verspreidingsatlassen blijkt dat in Sint Pancras - buiten het plangebied zelf - de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) bekend is. Andere strikt beschermde soorten, die een habitat hebben binnen het plangebied, zijn niet bekend. Minder strikt beschermde soorten als de wezel (*Mustela nivalis*) en de kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) zijn uit de directe omgeving bekend. De hermelijn (*Mustela erminea*) en de bunzing (*Mustela putorius*) zijn van iets grotere afstand bekend.

Planten

De planlocatie is geheel onbebouwd en onverhard en bestaat uit een grasveld. Aan de westelijke zijde groeit een aangeplante heg en er staan drie jonge, pas aangeplante bomen. De oever is momenteel vrij kaal. In het voorjaar zal hier een smalle rand vegetatie groeien. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen en worden binnen de grenzen van de planlocatie niet verwacht.

Zoogdieren

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocatie en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak. Door het afwezig zijn van gebouwen en bomen met holtes kan met zekerheid geconcludeerd worden dat een verblijfplaats afwezig is.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De planlocatie is ongeschikt als essentiële vliegroute, door het ontbreken van lijnvormige landschapselementen, die een verbinding kunnen vormen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De planlocatie is ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen door het open landschap en omdat hoge bomen ontbreken. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Waterspitsmuis

In en rond de oever van de planlocatie zou waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) kunnen voorkomen. De waterspitsmuis is niet bekend uit de directe omgeving, maar een gericht onderzoek naar deze soort is hier nooit uitgevoerd. Zolang de oever onveranderd blijft is afdoend onderzoek naar deze soort niet noodzakelijk.

Zoogdieren die vallen onder de zorgplicht

De planlocatie is geschikt habitat voor verschillende kleinere zoogdieren. Zoogdieren die te verwachten zijn binnen de grenzen van de planlocatie zijn huisspitsmuis (*Crocidura russula*), bosspitsmuis (*Sorex araneus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) en veldmuis (*Microtus arvalis*). Voor deze dieren geldt alleen de Zorgplicht.

Vogels

Algemene broedvogels

Langs de planlocatie kunnen algemene broedvogels voorkomen. Tijdens de quick scan zijn geen nesten van broedvogels binnen de planlocatie of langs de planlocatie aangetroffen.

Vogels met jaarrond beschermd nest

Tijdens de quick scan is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een jaarrond beschermd nest binnen de planlocatie en in de directe omgeving van de planlocatie. Gezocht is naar potentieel geschikte nestplekken en of verlaten nesten, schijfsporen, veren, braakballen en andere aanwijzingen.

Tijdens de quick scan ecologie zijn binnen de planlocatie geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van vogels met een jaarrond beschermd nest. De aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten worden binnen de planlocaties niet verwacht.

Herpetofauna en vissen

In de voortplantingsperiode van amfibieën kunnen salamander en kikkers gebruik maken van de oever. Tijdens de bouwfase moet worden gelet op de aanwezigheid van amfibieën op het land. Om de oever zo onaantrekkelijk mogelijk te maken voor deze dieren wordt geadviseerd de grond tot drie meter van de oever zo kort mogelijk te maaien en te houden.

Op het terrein liggen stapels stenen, planken e.d. Dit zijn geschikte schuilmogelijkheden en een geschikt winterverblijf voor kikkers en salamanders. Belangrijk is dat deze steenhopen en stapels hout en andere materialen zo snel mogelijk wordt verwijderd om te voorkomen dat amfibieën hier in gaan schuilen of overwinteren.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoen hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten wordt daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

Zorgbeginsel Wet natuurbescherming

In de nieuwe Wet natuurbescherming is het zorgbeginsel aangescherpt. Bij het bouwbesluit dient te worden afgewogen wat de effecten zijn op soorten die vallen onder het zorgbeginsel.

Langs de planlocatie is geschikt leefgebied voor kleine grondgebonden zoogdiersoorten en algemene amfibieën aanwezig. Dit zijn onder andere soorten als huisspitsmuis (*Crocidura russula*), bosspitsmuis (*Sorex araneus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) en veldmuis (*Microtus arvalis*), en amfibieën als bruine kikker (*Rana temporaria*), bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculenta*) en gewone pad (*Bufo bufo*)

Voorafgaande en tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezige soorten die vallen onder het zorgbeginsel van de Wet natuurbescherming. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet, in vergelijkbaar geschikt habitat in de omgeving. Schuil- en overwinteringsplekken zoals bladhopen hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op overwinterende en of schuilende dieren.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden, om de veranderingen te kunnen bereiken. Voor zover plangebieden binnen het Natuurnetwerk, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 gebied of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden binnen de analyse getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet Natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming is de PAS (de programmatische aanpak stikstof) een integraal onderdeel. Binnen de PAS zijn maatregelen opgenomen om de stikstofdepositie te reduceren. Een onderdeel is dat voor alle bronnen een berekening moet worden uitgevoerd van de stikstofdepositie. Dit wordt met het voorgeschreven instrument Aerius berekend. Bij een depositie tussen 0.05 en 1,0 mol stikstof is er een meldingsplicht. Als er minder dan een 0.05 mol wordt veroorzaakt en er nog ontwikkelingsruimte is in het Natura 2000 gebied is er geen melding nodig. Is er geen ontwikkelingsruimte of wordt er een hoge depositie veroorzaakt dan is er vergunningplicht. Met de Aerius kan worden aangetoond dat er geen hoge depositie is.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Resultaten Quick scan ecologie

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 8 februari 2017 is gebleken dat waterspitsmuis binnen de grenzen van de planlocatie zou kunnen voorkomen. Zolang er niet wordt gewerkt aan de oever en de oever onveranderd blijft is een afdoend onderzoek naar het voorkomen van waterspitsmuis niet noodzakelijk

Andere zoogdieren die zouden kunnen voorkomen op het perceel zijn huisspitsmuis (*Crocidura russula*), bosspitsmuis (*Sorex araneus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) en veldmuis (*Microtus arvalis*). Voor deze dieren geldt alleen de Zorgplicht.

Amfibieën kunnen in hun voortplantingsperiode gebruik maken van de oever en de rest van het perceel. Om het gebied voor deze dieren zo onaantrekkelijk mogelijk te ma-

ken is het belangrijk dat de oever en tot drie meter van de oever zo kort mogelijk wordt gemaaid en gehouden. Op deze manier kan worden voorkomen dat salamanders en kikkers aan deze kant van de oever aan land gaan.

Stapels stenen, hout en opslag van andere materialen op het perceel zijn geschikte winterverblijfplaatsen en schuilmogelijkheden voor amfibieën. Om te voorkomen dat amfibieën gebruik gaan maken van deze stapels wordt geadviseerd deze zo snel mogelijk te verwijderen en om tijdens de bouw geen materialen op te slaan aan de kant van de oever. In het energiehuisje dat zal worden gesloopt worden geen beschermde soorten verwacht.

Beschermde natuurgebieden

Beschermde Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de aard, afstand en omvang van het voornemen, is een effect niet te verwachten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op zeer korte afstand (overkant van de sloot). De werkzaamheden hebben echter geen effect op de kwaliteit van dit gebied. Wel wordt geadviseerd geen gebruik te maken van bouwlampen..

Voor de locatie Twuyvermolen te Sint Pancras worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is de bouw van een bijgebouw ten behoeve van de molen. Dit bouwgebouw zal gebouwd worden op het grasveld aan de noordwest kant van het perceel. Voor de beoogde functiewijziging wordt een planologische procedure voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 8 februari 2017 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat afdoend onderzoek naar beschermde soorten niet noodzakelijk is. Mits de oever onveranderd blijft. Als blijkt dat er werkzaamheden gepland staan aan de oever is een afdoend onderzoek naar het voorkomen van waterspitsmuis noodzakelijk.

Om te voorkomen dat amfibieën de oever op komen en daardoor in het bouwterrein terecht komen is het belangrijk om de oever voor kikkers en salamanders zo onaantrekkelijk mogelijk te maken. Door de oever en het gebied tot drie meter van de oever zo kort mogelijk te maaien met een hand-maaier en zo kort mogelijk te houden, wordt de oever onaantrekkelijk voor kikkers en salamanders. Zo kan worden voorkomen dat deze dieren op de bouwplaats terecht komen.

Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect op het Natura 2000-gebied uitgesloten. Een effect op het Natuurnetwerk wordt evenmin verwacht. Wel wordt geadviseerd geen bouwlampen te gebruiken. Er is geen vergunning van de Wet natuurbescherming nodig of een verklaring van geen bedenkingen voor het voornemen.

Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Triton Natuur.

Herder, J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. RAVON – Landschap Noord-Holland

Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogetboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012. RAVON – Landschap Noord-Holland

Hoogetboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.

Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.

Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem

Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.

www.ravon.nl

www.waarneming.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.maps.noord-holland.nl